

רקמה אנושית אחת

אדום, צהוב, ירוק, כתום, חוטים בכל הגוונים, בצבעים מתחלפים, חוטים שאפשר לפצל וחוטים בעובי שונה. הם ממלאים את ליבי כמו את הסלסילה הגדולה, שניצבת על השולחן הקטן ליד הכורסה שלי מתחת למנורה הגדולה, שכמעט מכסה אותי, ומזכירה לי את מייבשי השיער של פעם, כאלה שהיו רק במספרות. על הסלסילה מונחת הרקמה, שאותה אני רוקמת כרגע, ומספריים נחים על הבד הרקום למחצה.

המוסיקה הקלאסית, שבוקעת מהטלוויזיה, עוטפת אותי ברוגע חמים ורך כמו צעיף, הכרוך על כתפיי. החלון מולי פתוח, ובריזה קלה נושבת ומניעה קלות את שתי כנפות הווילון. ציוץ הציפורים מפעפע פנימה עם רשרוש העלים בעץ הצפצפה שמעבר חלון כקולות מלווים ליצירה, שאני שומעת. ידיי נחות בחיקי, שלוות. אני נושמת עמוקות, שואפת את ריח הפריחה של ההדרים וחושבת: "יותר מזה איני צריכה." היום הוא יום טוב, יום ללא כאבים, יום ללא טיפולים, ללא רופאים, יום רק שלי, ואני עם עצמי. כבר מזמן לא היה לי יום כזה.

מתחת לידיי בחיקי נח גם מכתב, מכתב הכתוב בכתב יד, כמו שפעם אהבנו לכתוב, מכתב המגיע בדואר רגיל, עם בול וצילום, שנשר מתוכו. ידעתי היטב ממי המכתב, וידעתי שכותבת המכתב שמחה לכתוב מכתבים כאלה כי רק את זה ביקשתי ממנה כשנסעה לארץ הזרה. "כל מה שאני רוצה," אמרתי לה, "זה שמדי פעם תכתבי לי מכתב, מכתב נחמד כזה, ואפילו יכול להיות גם לא ממש נחמד. ספרי לי מה עובר עלייך, איך הלימודים, את מי את פוגשת שם, האם פגשת את אהוב לבך? ואז תיגשי לדואר, תדביקי עליו בול, ותשלחי לי." אפילו ציידתי אותה בנייר מכתבים דק, מיוחד ומעטפות צבעוניות. אני יודעת להשתמש במחשב, יודעת היטב, למזלי, אבל הפעם רציתי להרגיש זקנה, כאילו. לתת לגיל שלי להביע את עצמו. כמו שהילדים אומרים לי: "סבתא, תרגיעי."

אני נוטלת את הבד הרקום, פורשת אותו, ומעבירה עליו את ידי. דמותה של נכדתי הולכת ומתגשמת מיום ליום. התכים השונים ממלאים את הבד, כל פינה ופינה. כבר לא נשאר הרבה. זו ההפתעה שלי לנכדתי היקרה, לזו שהייתה מוכנה לזרום עם הגחמה שלי ולכתוב לי מכתבים, לא מיילים ולא ווטסאפ. ציירתי את דמותה על הבד מתוך צילום, שקיבלתי, כשהייתה עדיין ילדה בת ארבע או חמש. בררתי היטב את החוטים, את המרקם השונה שלהם, את חוטי הזהב לצורך הדגשה, את הבלונדיניים ואת החומים לשערות וירוקים ותכולים לרקע. גאוה ממלאה אותי כשאני חושבת עליה. ילדה מוכשרת. אני מרימה את הצילום, ששלחה לי. היא עומדת זקופה, בידיה תעודת סיום הלימודים, כובע שחור מרובע עם שרוך צבעוני, חיוך מאוזן לאוזן וגלימה שחורה. לצידה עומד גבר נאה, גבוה ממנה ורזה, שיערו שחור וחיוך קל על שפתיו. הוא מביט בה מהצד ובעיניו אהבה. היא סיימה את לימודיה בבית הספר הגבוה לאמנות בלונדון. יש נחת, אני נאנחת לעצמי, ודמעה חמקה בחשאי מזווית העין. אני מתגעגעת. אני מרכיבה את משקפי הקריאה, ופורשת מולי את המכתב,

”סבתא (כך תמיד קראה לי כשרק למדה לדבר) יקרה שלי,

אינה כוין שביקשת ממני לכתוב לך מכתבים כמו
פעם. זה ממש מוזא חן בעיניי, ונראה לי שכאחלוק
ארכה, אמשיק לכתוב לך מכתבים כאלה. זה כמו
לכתוב כל פעם סיפור חדש, וכשאני הולכת לדואר
לשלוח את המכתב, וכואב מסתכלים עליי מוזר כלה,
אני מרטישה כאילו בכל פעם אני הולכת לשלוח
סיפור למוציא לאור שלי אינו הוצאת ספריים. ואני
מתרשמת עוד יותר כשהדוור מביא לי מכתבים ממך.

הט כל כק ציוריים, כל כק כיץ לקרוא אותם, כמו
סיפור המשכים. לפעמים אני צוחקת, לפעמים אני
בוכה. הסיפורים שלק מרתקים, ולא פלא שתמיד רצו
שתתבי..."

אני שבה ומניחה את המכתב בחיקי. כבר קראתי אותו פעמיים, ובכל פעם
אני נהנית לקרוא מחדש, מתרגשת כמו בפעם הראשונה, עושה הפסקות
כדי שלא ייגמר מהר. כמו שוקולד טוב, שאני נותנת לו להתמוסס לך לאט
בפה כדי שלא יסתיים מהר מדי.

"...סבתוש שלי, לבחור שצומד לידי קוראים לרנט.
אנחנו יוצאים כבר חצי שנה, וסבתא... נדמה שלה
האחד (אני אומרת את זה רק לעצמי, בלבד). אני
נורא מאושרת. כאילו, אני מרגישה שהוא הנשמה
התאומה שלי. אני רוצה נורא שתפסי אותו. הוא
מקסים. בכלל לא דומה לבחורים המאצ'ואים
המחוספסים האלה בארץ, אבל אולי עד לרנט פשוט
לא פגשתי את הבחור הנכון לי..."

כן, נכדתי היקרה, הבחור הזה גם כן מאוהב בך, בדיוק כפי שאת מאוהבת
בו. אני מקווה ששווה גם להחזיק בו.

"...סבתוש, אני חייבת לך תודה גדולה, גדולה מאד,
שכבר מליף צעיר מאד לימדת אותי לרקוד. בזכותך
ולבבוק סיימתי את עבודת האמנות הגדולה שלי,
ציור עצירתי על קד גדול מאד, ורקמתי את החלקים

החשובים בתוכו וזה את, מתוך הציפוס שלי, שלקחתי
אתי כשנסעתי ללמוד. איך את אומרת? - 'אני
מציירת במחט ובחוט'. אחרי שהסברתי להם שזה
סבתא שלי, כל המורים התפעלו מאד עם מהציון
עצמו ומט מהרקמה, ובסוף הצניקו לי פרס גדול
וחשוב מאד. את לא היית מלמדת אותי לרקום עוד
מ'יל ארבע, מי יודע את זה היה קורה."

בכל פעם אני קוראת את הקטע הזה, והלב מתרגש מחדש. אני זוכרת
ילדה קטנה, בת שלוש או ארבע, נשענת על ירכי, ובוחנת את תנועות
אצבעותיי כשאני משחילה חוט במחט, כשאני מעבירה את החוט דרך
הבד לכאן ולכאן, ומלאת התפעלות כשמכל החוטים יוצא בסוף משהו
מקסים. "סבתוש, מה את עושה?" היא שואלת בכל פעם מחדש.

"אני מציירת במחט ובחוט," אני משיבה, מחייכת, ומלטפת את ראשה.

"אני רוצה גם," היא אומרת בשפתה הילדותית.

"כשתגדלי עוד קצת אלמד אותך," אני מבטיחה. וקיימתי. גם דאגתי
לצבעי עפרון ודפים, וגם לקחתי אותה לבחור חוטים לרקמה. והיא מחאה
כפיים מרוב שמחה.

"בצוד חודשיים נקבל חופשה, ואנחנו נבוא לביקור
בארץ. לנט יבוא אתי כדי שתוכלי להכיר אותו. את
תאהבי אותו, אני יודעת.

"אל בינתיים, סבתא, החליקי מצמד, אני יודעת שאת
לא כל כך כריאה, ההורים סיפרו לי, אבל, בבקשה,

החליקי מצמד צוד קצת צד שאבוא. אהבת אותך
תמיד, מאיה."

נכדתי היקרה, מבקשת אני ממך מחילה וסליחה על שלא אצליח להחזיק
מעמד. רק מקווה שאספיק לסיים את הרקמה בזמן. שלך באהבה,
סבתוש.

כתבה : אורלי אגרנט